

ud over. Navnlig tror jeg, det vilde lette i høj Grad, hvis den højtærede Minister var i Stand til at afgive den Erklæring med Hensyn til Direktørvalget, som jeg har opfordret ham til, og han i øvrigt vil stille sig paa samme Maade, som vi for vort Vedkommende giver Tilsagn om, ligesom det er sket fra Venstres og Socialdemokratiets Side: at vi staaer paa Argumenternes Standpunkter, at vi lader os bevæge af Argumenter, men til Gengæld ogsaa haaber, at hvis vore Argumenter i de enkelte Spørgsmaal er bedre og stærkere end de andre, de andre saa vil rette sig efter os. Saaledes vil sikkert, naar vi kommer til anden Behandling, Harmonien ikke alene ikke være brudt, men det hele vil være omstemt i — skal jeg sige — den Mol, at alle Parter vil finde hinanden paa det skønneste.

Trier: Om Udgangspunkterne for dette eller disse Lovforslag er der jo ingen Uenighed. Alle indrømmer, at Forholdet til Udlandet i de senere Aar er blevet et andet end tidligere, at hvad der før var Udtryk og Redskab for Løsningen af rent politisk-diplomatisk Opgaver nu tillige har faaet en Række reelle Interessers Varetagelse at tumle med. For alle Stater og alle Staters Befolkninger er Fordelingen af de forskellige Landes Frembringelser baade i Form af Raastoffer og i Form af forarbejdede Nødvendighedsgegenstande mere eller mindre en Livsbetingelse, og Udenrigsministerierne er blevet Hjælpere for Tilfredsstillelsen af denne Trang. Men saa maa disse Ministerier ogsaa være indrettede derefter i deres Virksomhed baade hjemme og ude, baade i den indre Ordning og med Hensyn til de Udsendinge, der er deres Lytteposter og Vagthold i Udlandet.

Men kommer vi til de to Lovforslags Enkeltheder, træder der, som det har vist sig, Modsætninger frem i Opfattelsen. Det naturligste er at lade det Udvalg, som skal nedsættes, føre Forhandlingerne om disse Modsætninger og Vejen til at komme ud over dem, saafremt man da ikke kommer til det Resultat, at det simpleste er at tilraade at tage Lovforslagene, som de foreligger. Den Tanke har jo ogsaa været fremsat her for lidt siden og vil jo ganske vist hurtigere end nogen anden Fremgangsmaade kunne føre Sagen til Ende. Jeg skal baade af disse Grunde, og fordi jeg som fjerde Taler kan henvise til den Gennemgang, foregaaende Talere har underkastet Lovforslagene, kun opholde mig et Øjeblik ved et Par enkelte Punkter.

Der er først Spørgsmaalet om den øverste Ledelse af Udenrigsministeriets daglige Virksomhed. Paa den ene Side foreslaas og er vedtaget i Folketinget en Enkeltmand, en Direktør, som Mellemed mellem alle Ministeriets Kontorer og Ministeren, paa den anden Side en Deling af Ledelsen mellem to Departementschefer, der hver repræsenterer sin Side af Ministeriets Dobbeltvirksomhed. Man siger til Forsvar for det første, at der maa være Enhed i Ledelsen, og at man ingen Sikkerhed har for, at Ministeren med de Forudsætninger, han møder med, altid kan være et saadant overlegent Enhedsmærke. Naar der deroverfor henvises til Forholdene under Verdenskrigen, da Udenrigsministeriet ikke lededes af nogen Direktør, og alt dog gik, som det skulde, svares der: Ja, den Gang havde vi en Udenrigsminister med en særlig Forskole og særlige Evner, en Minister, som derfor var i Stand til at være sin egen Direktør. Og jeg skal indrømme, at Danmark i Krigens vanskelige Aar med alle de uforudseelige Spørgsmaal, der stadig meldte sig og fra Dag til Dagskulde løses klogt og snarraadigt, var lykkeligt nok til at have en Udenrigsminister, der i sjælden Grad var Opgaven voksen. Jeg husker, at der den Gang fra Udlandet lød Lovprisninger over den danske Udenrigspolitik: den havde forstaaet, blev der sagt, trods Landets Lidenhed at styre udenom de mødende Vanskeligheder uden paa noget Punkt at sætte Landets Værdighed paa Spil. Jeg husker, at herhjemme alle i de Aar var enige om at anerkende den mønsterværdige Ledelse af de udenrigske Anliggender; hver Gang der fra nogen Side var Tale om Muligheden eller Ønskeligheden af et nyt Ministerium, gjordes der en bestemt Undtagelse: Udenrigsministeren maatte nødvendigvis gaa over i det nye Ministerium. De, som var med i Begivenhederne den Gang, har ikke kunnet glemme, at saaledes var Forholdene: Navnet Scavenius havde Klang Landet over. Naar man nu af Hensyn til kommende Udenrigsministres mulige Beskaffenhed holder paa Ansættelsen af en Direktør, er det strenøt taøet ikke nogen egentlig Tillid, man nærer til disse Ministres selvstændige Opfattelse af, hvad der sker, eller hvad der bør ske. Men hvis man har Ret i denne sin Frygt, forekommer det mig, at man giver dem, som ønsker ikke en Direktør, men to Departementschefer, et Vaaben i Hænde. Deres Bevisførelse gaar jo nemlig ud paa, at Ministeren overfor en enkelt Direktør let kommer til at staa for uselvstændigt,